

- 01.06.2010.** Završena je javna rasprava.
Pet društava dostavilo je svoje primjedbe, prijedloge i komentare i to:
1. Amis Telekom d.o.o., Bani 75, 10010 Zagreb,
 2. B.net Hrvatska d.o.o., Avenija Dubrovnik 16, 10000 Zagreb,
 3. OT-Optima telekom d.d., Bani 75a, 10010 Zagreb,
 4. Metronet telekomunikacije d.d., Ulica grada Vukovara 269d/VII, 10000 Zagreb,
 5. Hrvatski Telekom d.d., Savska cesta 32, 10000 Zagreb

Prema gornjem redosljedu, donosimo cjelovite komentare društva i naš odgovor na iste:

1. Amis Telekom d.o.o.

Poštovani,

dana 29. travnja 2010. godine, Hrvatska agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) otvorila je javnu raspravu o Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Ovim putem pozdravljamo inicijativu HAKOM-a koji je prepoznao nužnost izmjena i dopuna Pravilnika, a osobito odredbi koje se tiču načina i rokova prilikom refundiranja troškova kombinacije cijevi. U nastavku dostavljamo primjedbe i prijedloge, kako slijedi.

1. članak 14. stavak 6. pravilnika – temeljne sastavnice ugovora

Članak 9. stavak 1. Pravilnika definira da operator korisnik dostavlja infrastrukturnom operatoru zahtjev za ugovaranje zajedničkog korištenja dijela kabela kanalizacione za koji je zainteresiran. Postavlja se pitanje kako operator korisnik zna tko je infrastrukturni operator na nekom dijelu kabela kanalizacione? U članku 10. stavak 3. Pravilnika, za potrebe postupka sređivanja postojećeg stanja kabela bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabela kanalizacione od infrastrukturnog operatora traži se dokaz da je podnositelj zahtjeva infrastrukturni operator na predmetnoj trasi kabela kanalizacione. S obzirom da je u slučaju uzakonjenja potreban dokaz o pravu infrastrukturnog operatora, smatramo da je i kod ugovaranja zajedničkog korištenja kabela kanalizacione nužno da infrastrukturni operator priloži dokaz u prijedlogu ugovora iz članka 15. Pravilnika.

Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta, u članku 3. propisuje se da zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta mora sadržavati izvod iz katastra vodova, odnosno ako elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema nije prijavljena u katastru vodova, tada zahtjev treba sadržavati prostorni plan trase, vodove (kabele) i pripadajuće objekte elektroničke komunikacijske mreže za koje se vode podaci u katastru vodova. Slijedom navedenog, predlažemo da se u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme odredi da, za gore navedeni dokaz koji se prilaže prijedlogu ugovora, infrastrukturni operator mora priložiti potvrdu o pravu puta koja mora sadržavati nacrt trase na koju se potvrda odnosi.

HAKOM-1:

OPERATOR KORISNIK (OK) MOŽE PRETPOSTAVLJATI TKO SU MOGUĆI INFRASTRUKTURNI OPERATORI (IO) NA PREDMETNOM PODRUČJU, ILI SE U SVAKOM TRENUTKU MOŽE KONZULTIRATI S HAKOM-OM. U SVAKOM SLUČAJU TREBA POSTUPATI SUKLADNO ČLANKU 30. ZAKONA O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA (ZEK) I PRAVILNIKA O NAČINU I UVJETIMA PRISTUPA I ZAJEDNIČKOG KORIŠTENJA IZGRAĐENE ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE I POVEZANE OPREME (PRAVILNIK).

NE PRIHVATKA SE PRIJEDLOG DA IO MORA S POPP DOKAZIVATI DA JE STVARNO IO ZA PREDMETNU TRASU. NAIME, POPP SE IZDAJU VEĆ VIŠE OD 12 MJESECI, A TEK JE IZDANO POTVRDA ZA OKO 1,5% DUŽINE IZGRAĐENE KABELSKE KANALIZACIJE (KK), ŠTO ZNAČI DA BI TRENUTNO 98,5% KK OSTALO VAN UTJECAJA ZEK-A I PRAVILNIKA I NE BI BILO NA RASPOLAGANJU ZA ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE, ŠTO SIGURNO NIJE NIKOME U INTERESU. NADALJE, SVI UGOVORI O NAJMU IMAJU ODREDBU KOJA OBVEZUJE IO DA VRATI UPLAĆENA SREDSTVA ILI IH UPLATI NA RAČUN STVARNOG IO, AKO SE U BILO KOJEM TRENUTKU POKAŽE DA ON TO NIJE. I KONAČNO, UKOLIKO SE NETKO 'LAŽNO PREDSTAVLJA' KAO IO RADI PROTUPRAVNOG STJECANJA DOBITI, MOŽE BITI SANKCIONIRAN TEMELJEM DRUGIH POZITIVNIH PROPISA.

3. regulirati cijenu tehničkog rješenja, te uvjete i način izrade – standardna ponuda

U članku 9. stavku 7. Pravilnika propisano je da ako je operator korisnik nositelj izrade tehničkog rješenja, infrastrukturni operator je dužan osigurati pristup izgrađenoj kabelskoj kanalizacioni, te dostaviti operatoru korisniku svu raspoloživu tehničku dokumentaciju. Kako u ovoj odredbi nije izričito određeno da je navedeno dužan osigurati i

dostaviti bez naknade, odnosno nije određeno pod kojim uvjetima je infrastrukturni operator dužan osigurati pristup i dostaviti svu raspoloživu tehničku dokumentaciju, u praksi se kod kableske kanalizacije gdje je HT infrastrukturni operator dolazi do višestrukih dodatnih troškova za podloge bez snimanja i sa snimanjem, te obveznog nadziranja radi izvida u cilju izrade tehničkog rješenja. Rezultat je da ako operator korisnik odabire samostalno izrađivati tehničko rješenje ima više troškove, nego u slučaju da izradu tehničkog rješenja povjeri HT-u. Vjerujemo da navedeno nije bila namjera HAKOM-a prilikom pisanja članka 9. stavka 7., te predlažemo da infrastrukturni operatori moraju bez naknade dostaviti operatoru korisniku podloge u DWF formatu, kao što u praksi čine prilikom pokretanja postupka za sređivanje postojećeg stanja.

Uz navedeno, ostaju pitanja koja se tiče obveza infrastrukturnih operatora, a izvan važećih propisa koji se prvenstveno orijentiraju na obvezu omogućavanja pristupa izgrađenoj kableskoj kanalizaciji. U istima ne postoje odredbe o uvjetima i načinu održavanja izgrađene kableske kanalizacije, ne postoje postupci i mjere u slučaju oštećenja EKI, a koje ugrožavaju sigurnost EK mreža, ne postoje uvjeti i načini ostvarivanja popusta na naknade u odnosu na količinu korištene EKI i PO ili naknade za slučaj kašnjenja prilikom isporuke tehničkog rješenja, kao niti naknade u slučaju da infrastrukturni operator neopravdano ne omogući pristup EKI i PO i slično.

U svjetlu potreba za izgradnjom svjetlovodne infrastrukture koja će poticati uvođenje novih i inovativnih usluga, te osiguravanja i promicanja djelotvornog i održivog tržišnog natjecanja s jednakim mogućnostima za sve sudionike na tržištu, kao i poticanja djelotvornog ulaganja u EK infrastrukturu smatramo da je pravi trenutak da se sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama infrastrukturnim operatorima koji uz naknadu omogućavaju pristup EKI i PO utvrdi obveza izrade i objave standardne ponude.

HAKOM-2:

PRAVILNIK OSTAVLJA MOGUĆNOST STRANKAMA DA SE DOGOVORE TKO ĆE IZRADITI TEHNIČKO RJEŠENJE. OK SE, NARAVNO, MOŽE OPREDIJELITI ZA ONU INAČICU KOJA MU JE POVOLJNIJA.

NE PRIHVATA SE PRIJEDLOG DA HAKOM UTVRDI OBVEZU IZRADJE STANDARDNE PONUDE ZA SVAKOG IO. HAKOM SMATRA DA JE PRAVILNIK TRENUTNO DOBRA OSNOVA ZA NESMETAN I NEDISKRIMINIRAJUĆI PRISTUP I ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE IZGRAĐENE ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE (EKI). UKOLIKO PRAKSA POKAŽE SUPROTNO ILI OK TO ZATRAŽE KAO ZASEBAN POSTUPAK, HAKOM JE SPREMAN U SVAKOM TRENUTKU PREISPITATI POTREBU KOREKCIJE PRAVILNIKA ILI UTVRĐIVANJE OBVEZE OBJAVLJIVANJA STANDARDNE PONUDE ZA IO.

4. regulirati pristup stupovima nadzemne komunikacijske mreže – novo poglavlje pravilnika?

Pravilnikom je potrebno regulirati pristup stupovima koji služe za nadzemnu elektroničku komunikacijsku mrežu. S obzirom da HT odbija zamijeniti dotrajale nadzemne kabele, a da bi se krajnjem korisniku omogućilo korištenje širokopojasnog pristupa internetu, u više navrata bili smo primorani samostalno uz dozvolu HT-a zamijeniti bakrene kabele koji čine pristupnu mrežu do krajnjeg korisnika. Prethodno smo morali višestruko prijaviti kvar na zračnom vodu, kako bi uopće došli u poziciju tražiti dozvolu za zamjenu, što u konačnici za krajnjeg korisnika znači i po nekoliko tjedana korištenja usluge neodgovarajuće kvalitete.

HAKOM-3:

NE PRIHVATA SE. AKO NEMA DRUGOG RJEŠENJA, OK IMA PRAVO NA ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE STUPOVA ZRAČNE MREŽE, KAO I SVAKE DRUGE EKI, MEĐUTIM, STAV JE HAKOM-A DA NE TREBA POTICATI IZGRADNJU ZRAČNE MREŽE KOJA JE I PO ODREĐENJU PRIVREMENOG KARAKTERA. ZATO SMO NAMJERNO IZBJEGLI I SPOMINJANJE ISTE U PRAVILNIKU.

5. članak 6. stavak 6. – uporaba mikrocijevi

U tablici 8. određen je vanjski promjer mikrocijevnih struktura zaštićenih vanjskim PE plaštom, no nisu definirana odstupanja koja u ovom slučaju moraju iznositi najmanje 10% nazivne vrijednosti. Trenutno određenim dimenzijama favorizira se samo jedan proizvođač čiji proizvodi odgovaraju onima iz tablice 8. što je protivno načelu nediskriminacije, te vrlo upitno po pitanju Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

HAKOM-4:

NE PRIHVATA SE. TOLERANCIJE SU DANE U PRETHODNIM TABLICAMA 6. i 7..

6. članak 7. stavak 7. i 8. – uporaba svjetlovodnih kabela

Smatramo da je suvišno u tablicama 9. i 10. određivati kapacitet kabela – broj niti, s obzirom da je u istim određen vanjski promjer kabela, a u praksi broj niti unutar određenog vanjskog promjera kabela kod različitih proizvođača varira i dvostruko od predloženih u tablicama.

HAKOM-5:

NE PRIHVATĀ SE. ZA ODREĐIVANJE SLOBODNOG PROSTORA VAŽAN JE PODATAK O VANJSKOM PROMJERU, A NE KOLIKO JE NITI U KABELU.

2. B.net Hrvatska d.o.o.

U članku 9. predlažemo izmjenu stavka 11. i 12. na način da se ukine odredba koja obvezuje nadzor radova. Naime, svi operatori korisnici imaju dovoljno iskustva i stručnosti da izvode radove bez nadzora, dok u praksi svi operatori koriste nekolicinu istih podizvođača, pa slijedom navedenog ne pokazuje se opravdanom potreba nadzora radova koja stoga predstavlja samo dodatni trošak na račun operatora korisnika. S druge strane, u slučaju da se pokaže da su radovi izvršeni suprotno Pravilniku, operator korisnik bio bi dužan otkloniti ih o svom trošku:

„(11) Operator korisnik može samostalno izvoditi ili ugovoriti s trećom osobom izvođenje radova iz tehničkog rješenja.
(12) Pregled izvršenih radova obavljaju stručni radnici infrastrukturnog operatora i operatora korisnika. Ukoliko se ustanove nepravilnosti učinjene pri izvođenju radova one će se otkloniti na trošak operatora korisnika.

U skladu s navedenim prijedlogom iz postojećeg i novopredloženog stavka 6. predlažemo da se izbrišu riječi „stručnog nadzora“.

HAKOM-6:

DJELOMIČNO SE PRIHVATĀ. NE MOŽE SE DOPUSTITI INTERVENCIJA U EKI BEZ NADZORA ONOGA TKO JE ZA ISTU ODGOVORAN, ALI CIJENA NADZORA MORA BITI TROŠKOVNO ORJENTIRANA. NA KRAJU ČLANKA 11. PRAVILNIKA SE TOČKA MIJENJA U ZAREZ I DODAJE SE:“, a cijena stručnog nadzora mora biti troškovno orijentirana“.

U članku 10. predlažemo dodati nakon posljednjeg stavka stavak kojim bi se regulirala situacija kad infrastrukturni operator i operator korisnik ne uspiju međusobno dogovoriti uvjete sklapanja ugovora:

„(16) U slučaju da infrastrukturni operator i operator korisnik žele zaključiti ugovor o zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, a ne uspiju postići dogovor oko uvjeta ugovora, svaki od operatora ima pravo podnijeti zahtjev Agenciji da donose odluku koja u cijelosti zamjenjuje ugovor“

HAKOM-7:

NE PRIHVATĀ SE. NIJE POTREBNO POSEBNO NAGLAŠAVATI U PRAVILNIKU JER JE HAKOM VEĆ TEMELJEM ZEK-a OBVEZAN RJEŠAVATI SPOROVE.

3. OT-Optima telekom d.d.

Uvodno, pozdravljamo odredbe vezane uz nastojanja regulatornog tijela da se rješavanje spornih procesa sa područja sređivanja postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kableske kanalizacije odradi na relaciji infrastrukturni operator - operator korisnik što će pridonijeti međusobnom dijalogu i partnerskom rješavanju spornih tema.

Prijedlozi izmjena predmetnog Pravilnika o izmjenama i dopunama:

1. Članak 10. stavak 6. točka i).

Dosadašnjim Pravilnikom bilo je predviđeno dostavljanje dokumentacije za uzakonjenje u dwg obliku te smo mišljenja da bi tako trebalo ostati i nadalje. Razlog tome leži u lakšem korištenju, odnosno radom sa layerima u dwg-u nego u dwf-u. Kableska kanalizacija, zdenci i zauzeća su do sada bili zasebni layeri, a sada su oni jedinstven layer te se onemogućuje upotreba tih podataka u izradi dokumentacije izvedenoga stanja operatora korisnika, a time se i smanjuje poticaj operatorima korisnicima da uredno izrađuju i vode svoju dokumentaciju te istu dostavljaju infrastrukturnom operatoru.

HAKOM-8:

NE PRIHVATĀ SE. ZAUZEĆA CIJEVI SU INTERNI PODATCI SVAKOG OPERATORA I SMIJU SE DAVATI DRUGIM OPERATORIMA, SAMO UZ PRISTANAK OPERATORA ČIJI SU PODATCI.

2. Članak 10. stavak 8.

Prilikom sređivanja postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog sklapanja ugovora na pojedinim dionicama kabelaške kanalizacije nailazimo na razne poteškoće koje uzrokuju vremensko kašnjenje u odnosu na ono predviđeno Pravilnikom (nemogućnost pristupa ZD u užem centru grada, zdenci su zatrpani muljem i zemljom, poklopci se ne daju otvoriti, poklopci su prekriveni većim ili manjem slojem zemlje). Također ti zahtjevi stižu jedan za drugim, u kratkim vremenskim intervalima, te zbog kadrovskog ograničenja nismo u mogućnosti ispoštovati traženi rok. Također je sporno da je određen fiksni vremenski rok bez jasno definirane duljine kabelaške kanalizacije koja može biti predmet pregleda po jednom zahtjevu, a koja može biti duga i nekoliko desetaka kilometara. Slijedom navedenog, predlažemo produljenje roka na 45 dana od dana primitka zahtjeva Agencije te također predlažemo da svaki novi zahtjev operatoru korisniku stiže po dostavi podataka iz prethodnog.

HAKOM-9:

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA. PREMDA HAKOM DRŽI DA BI SVAKI OPERATOR MORAO IMATI VLASTITE PODATKE I DOKUMENTACIJU TE DA ISTU NIJE POTREBNO SNIMATI TEK U POSTUPKU UZAKONJENJA, PRIHVAĆAMO PRODULJENJE OVOG ROKA NA 30 DANA JER SU JOŠ NEKI OK TRAŽILI ISTO.

Primjedbe na važeći Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme

S obzirom na problematiku sa kojom se susrećemo u svakodnevnom obavljanju aktivnosti koje su vezane uz korištenje kabelaške kanalizacije, osim prethodno navedenih izmjena i dopuna, a sa ciljem ravnopravnog i nediskriminirajućeg položaja operatora korisnika u odnosu na infrastrukturnog operatora, slobodni smo iznijeti regulatornom tijelu i pojedine primjedbe na važeći Pravilnik koje nisu obuhvaćene predloženim izmjenama i dopunama;

1. Skraćivanje roka dostavljanja tehničkog rješenja za najam slobodnog prostora

U svrhu jasnije definicije, odnosno skraćivanja procesa dostave tehničkog rješenja operatoru korisniku predlažemo da se tehničko rješenje izradi i dostavi operatoru korisniku prije samog sklapanja Ugovora sa infrastrukturnim operatorom za korištenje pojedine dionice kabelaške kanalizacije. Za sklapanje ugovora operatora korisnika sa pretplatnicima presudno je vrijeme realizacije/aktivacije usluge što je i osnovno mjerilo konkurentnosti. Slijedom navedenog, neophodno jest da tehničko rješenje za korištenje slobodnog prostora u kabelaškoj kanalizaciji, a koje je pak preduvjet za realizaciju privoda, bude operatoru korisniku dostavljeno što je prije moguće te stoga predlažemo dopunu članka 9., stavka 2., na slijedeći način:

„Infrastrukturni operator obvezan je u roku od 10 dana od zaprimanja zahtjeva operatora korisnika iz stavka 1. ovoga članka, pisanim elektroničkim putem izvijestiti operatora korisnika o mogućnosti, odnosno nemogućnosti zajedničkog korištenja izgrađene kabelaške kanalizacije na predmetnoj trasi. Ukoliko postoji osnova za najam slobodnog prostora infrastrukturni će operator, u navedenom roku, izdati tehničko rješenje za korištenje slobodnog prostora u kabelaškoj kanalizaciji, odnosno u dogovoru sa operatorom korisnikom prepustiti će mu izradu istoga.“

HAKOM-10:

NE PRIHVAĆA SE. ROK OD 15 DANA JE PRIMJEREN POSLU KOJEG TREBA UČINITI I PRETHODNIM PRIMJEDBAMA SAMIH OK.

2. Korekcije Tehničkog rješenja prilikom realizacije na terenu

S obzirom da svakodnevno nailazimo na slučajeve prolongacije konzumiranja tehničkih rješenja za najam kabelaške kanalizacije, u slučajevima kada je provedba istog nemoguća zbog na terenu utvrđenoga lošega stanja kabelaške kanalizacije, a koje je uzrokovano neodržavanjem ili oštećenjem iste od strane treće osobe, predlažemo da se u Pravilnik ugradi i odredba koja omogućava fleksibilnost izmjene tehničkog rješenja na licu mjesta prilikom izvođenja istog. Spomenute izmjene odobrile bi nadzorne osobe operatora korisnika i infrastrukturnog operatora u zapisniku o izvedenim radovima, a iste bi u potpunosti bile sukladne ovom Pravilniku i odobravale bi se na licu mjesta prilikom

izvođenja tehničkog rješenja, suglasnošću objiju strana. Slijedom navedenog predlažemo izmjenu članka 9., stavka 12., na slijedeći način:

„Pregled izvršenih radova obavljaju stručni radnici infrastrukturnog operatora i operatora korisnika te se zaključenjem zapisnika utvrđuju izmjene prvobitnog tehničkog rješenja koje su izvršene zbog nepredviđenog lošeg zatečenog stanja kabelaške kanalizacije. Izmjene prvobitnog tehničkog rješenja uzrokovane lošim zatečenim stanjem kabelaške kanalizacije vrše se na licu mjesta prilikom izvođenja tehničkog rješenja uz obveznu primjenu odredaba ovoga Pravilnika “

HAKOM-11:

NE PRIHVATA SE. OVO SE U PRAVILNIKU PODRAZUMJEVA SAMIM TIME ŠTO SE U TABLICAMA PREDLAŽU 'MOGUĆE' KOMBINACIJE I NIJE POTREBNO TO POSEBNO STAVLJATI U PRAVILNIK JER BI TADA POSTOJALA MOGUĆNOST ZLOPORABE TAKVIH ODREDBI.

3. Standardno održavanje kabelaške kanalizacije

Prilikom svakodnevnog korištenja kabelaške kanalizacije, kao operator korisnik, učestalo nailazimo na slučajeve oštećenja već postavljene vlastite opreme (svjetlovodnih kabela) koji su uzrokovani nedostatkom adekvatnog standardnog održavanja kabelaške kanalizacije (npr. čišćenja, deratizacija i sl.). Slijedom navedenog predlažemo regulatornom tijelu da Pravilnikom nedvojbeno definira slijedeće obveze infrastrukturnog operatora:

- redovne obilaskne trase kabelaške kanalizacije kao i gradilišta koja se pojavljuju uz iste, i to najmanje jednom mjesečno sa ciljem pravovremenog uočavanja oštećenja iste kao i sprječavanja nastanka oštećenja čime bi se uvelike smanjila mogućnost oštećenja položenih svjetlovodnih kabela operatora korisnika. Tako predloženi obilazak trase bi podrazumijevao pravovremeno i neophodno uočavanje oštećenja kabelaške kanalizacije, naročito poklopaca zdenaca. Nakon obilaska trebala bi slijediti aktivnost infrastrukturnog operatora u zaštiti kabelaške kanalizacije i sanaciji oštećenja čime bi se spriječio nastanak veće štete na postavljenoj opremi operatora korisnika;
- periodičko čišćenje kabelaških zdenaca od vode i mulja, sa ciljem osiguravanja nesmetanog pristupa kablama operatora korisnika kako bi isti mogao pravodobno izvršiti otklon smetnji ili pak potrebno prospajanje na vlastitim kablama;
- periodička deratizacija sa ciljem sprječavanja oštećenja kabela od glodavaca.
O izvršenim obvezama sa područja standardnog održavanja, infrastrukturni operator morao bi uredno, putem pisanog izvještaja, obavještavati operatora korisnika o poduzetim aktivnostima.
S obzirom da svaku obvezu redovito prati i sankcija u slučaju njenog neispunjavanja, predlažemo regulatornom tijelu jasno definiranje sankcija koje će pogoditi infrastrukturnog operatora ukoliko se isti ne pridržava gore navedenih obveza standardnog održavanja i kao i jasno definiranje novih obveza infrastrukturnog operatora ukoliko zbog neodržavanja kabelaške kanalizacije dođe do prekida svjetlovodnog kabela i padne međugradska veza operatora. Dakle, postavlja se pitanje čija je obveza sanacije svjetlovoda i tko snosi troškove takve sanacije koja je mogla biti izbjegnuta strožim standardnim održavanjem kabelaške kanalizacije?

HAKOM-12:

NE PRIHVATA SE. OVO JE PREDMET MEĐUSOBNOG SLA UGOVORA, A VELIKIM DIJELOM ĆE BITI OBRADENO I U BUDUĆEM PRAVILNIKU O TEHNIČKIM UVJETIMA ZA KABELSKU KANALIZACIJU.

Izmicanje trase kabelaške kanalizacije i sanacije prekida kabelaške kanalizacije i svjetlovoda uzrokovane djelovanjem treće osobe

U odnosima operatora korisnika i infrastrukturnog operatora predmetna tematika ima poseban značaj budući da se radi o znatnoj materijalnoj šteti koju trpi operator korisnik bez sigurnije zakonske mogućnosti namirenja iste. Naime, u većini slučajeva operatora korisnika se, iako ima uređen odnos sa infrastrukturnim operatorom i plaća naknadu za najam svjetlovoda položenih u kabelašku kanalizaciju, po učinjenoj šteti na istima ili izmicanju trase kabelaške kanalizacije upućuje da obeštećenje zatraži od treće osobe, odnosno počinitelja štete iako su štetnim događajem obuhvaćeni i kapaciteti infrastrukturnog operatora.

Mišljenja smo da u ovakvim i sličnim slučajevima infrastrukturni operator mora korisnika svoje kabelaške kanalizacije odnosno operatora korisnika uključiti u vlastite odštetne zahtjeve postavljene trećim osobama te bi se tako dobivena naknada štete morala uzimati u obzir prilikom obračuna najma za tekuću godinu, a sve na način kako je to regulatorno tijelo predložilo novim člankom 9. stavkom 5. Pravilnika u slučaju troškova materijala i radova prilikom realizacije tehničkog rješenja.

HAKOM-13:

4. Metronet telekomunikacije d.d.

I. Metronet telekomunikacije d.d. za telekomunikacijske usluge (dalje u tekstu: Metronet) u otvorenom roku, dostavlja Naslovu primjedbe, komentare i prijedloge na sadržaj prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme u javnoj raspravi Naslova otvorenoj dana 29.04.2010. godine. (www.hakom.hr).

Metronet uvodno istice činjenicu da postojeći Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (dalje u tekstu: Pravilnik) u svakodnevnoj praksi pokazuje brojne nedorečenosti i nedosljednost, obzirom da postoje brojne proturječne odredbe u postojećem sadržaju Pravilnika. Metronet je na navedene sporne odredbe (tada još prijedloga) Pravilnika upozoravao tijekom 2008. godine u tadašnjoj javnoj raspravi oko sadržaja Pravilnika. Nadalje, Metronet navodi da je, u međuvremenu, točnije u ožujku 2009. godine Ustavnom sudu Republike Hrvatske (zajedno sa još nekoliko alternativnih operatera) podnio prijedlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti Zakona o elektroničkim komunikacijama sa Ustavom Republike Hrvatske (poseban naglasak na ustavnopravno spornim odredbama članaka 27.-30. Zakona), a podredno i odredbi Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta.

II. Metronet je u prethodnom postupku javne rasprave pri izradi Pravilnika, koji je voden u listopadu 2008. godine, Naslovu i resornom Ministarstvu dostavio primjedbe i izmjene na tekst Pravilnika., međutim Naslov je prijedloge neznatno usvojio, te korekcije minorno prihvatio. Slična situacija je bila i sa primjedbama ostalih alternativnih operatera u javnoj raspravi u 2008. godini.

III. Bez obzira na sve navedeno, Metronet nastavno iznosi komentare u odnosu na prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika kako slijedi:

U odnosu na članak 6. prijedloga Pravilnika, odnosno detaljnije u odnosu na prijedlog promjene članka 9. stavci 5. i 6., Metronet posebno ukazuje da bi se predmetnim stavcima detaljnije i detaljnije trebalo opisati i specificirati način utvrđivanja i modalitet povrata financijskih sredstava utrošenih za realizaciju tehničkog rješenja implementacije uvlacenja više cijevi. Konkretno, Metronet smatra kako Agencija mora izricito propisati način kako ostvariti predmetnu „refundaciju“, te specificirati koje će se cijene primijeniti, a koji elementi bi nužno morali biti sastavni dio ugovora za svaku pojedinačnu trasu., obzirom je izvjesno kako se neće postići sporazumno rješenje i dogovor između infrastrukturnog operatera (konkretno HT-a d.d.) i Metroneta. Naime, Metronet navodi kako će upravo visina refundiranog iznosa u praksi biti sporna, obzirom je nejasno na koji će način obje ugovorne strane postići sporazum o visini financijskog iznosa koji će se refundirati. Isto tako Metronet u cilju postizanja transparentnog i nediskriminirajućeg sustava korištenja DTK inzistira na

tome da Agencija mora vršiti pregled i odobravati projekte, te tehnička rješenja za radnje infrastrukturnih operatera, kao i obavljati nadzor postupka li infrastrukturnim operatorom sukladno Pravilniku. Naime, Metronet smatra kako se nužno mora postaviti mehanizam kontrole nad sadržajem i izradom tehničkih rješenja u slučaju izrade od strane infrastrukturnog operatera, te smatra da je upravo navedeno zadaca Agencije kao neovisnog regulatora na telekom tržištu u Republici Hrvatskoj. Vezano na sve prethodno navedeno, Metronet smatra kako bi i sam infrastrukturni operator kao nositelj prava puta u slučaju povlacenja svojih novih kabela morao/trebao poštivati odredbe i kriterije Pravilnika.

HAKOM-14:

NE PRIHVACA SE. PRAVILNIKOM I PRAVILNIKOM O IZMJENAMA I DOPUNAMA JE, TEMA KOJU U GORNJEM KOMENTARU OBRADUJE METRONET, DETALJNO I U CIJELOSTI RAZRAĐENA.

U odnosu na članak 7. prijedloga Pravilnika, odnosno točnije, u odnosu na prijedlog promjene članka 10. stavak 2. Pravilnika, Metronet predlaže da navedeni članak ubuduće u proširenom obliku (novo nadodani tekst označen žutom bojom) glasi:

a) Članak 10. stavak 2. mijenja se i glasi: „Infrastrukturni operator može pokrenuti sređivanje postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelaške kanalizacije za dio kabelaške kanalizacije, trase, za koju je prethodno ishodio potvrdu o pravu puta ili ima neko drugo stvarno pravo na nekretnini ili drugi pravni odnos s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine, a koje dokaze na te okolnosti je infrastrukturni operator prethodno dostavio na uvid operatoru korisniku, bez posredovanja Agencije, na način da pozove sve operatore korisnike i svake druge pravne ili fizičke osobe, koji imaju kabele u predmetnoj trasi, a nemaju sklopljen ugovor o pristupu i zajedničkom korištenju kabelaške kanalizacije, da s njime reguliraju odnose sukladno odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama.

HAKOM-15:

NE PRIHVATA SE. VEĆ JE ODGOVORENO POD HAKOM-1.

b) Članak 10. stavak 5.: Metronet predlaže da Agencija/Ministarstvo u tekstu budućeg Pravilnika utvrdi i zakonski nedvosmisleno definira jasne kriterije za „neopravdano odbijanje“ uređivanja odnosa između infrastrukturnih operatera i operatera korisnika., jer je ovakva formulacija preširoka.

HAKOM-16:

NE PRIHVATA SE. ČLANAK 10. STAVAK 5. JE PO MIŠLJENJU HAKOM-A DOSTATAN I RAZUMLJIV. NIJE RAZVIDNO KAKAV JE ZAPRAVO PRIJEDLOG METRONETA.

c) Članak 10. stavak 8. budućeg Pravilnika Metronet predlaže da glasi: „ Agencija će temeljem zahtjeva iz stavka 4. ovog članka, zatražiti od operatera korisnika i svake druge pravne ili fizičke osobe iz stavka 3. ovog članka, da u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva Agencije, prijave Agenciji uvucene kabele na predmetnoj trasi, na način da ih ucrtaju u dokumentaciju iz stavka 6. točke i) ovoga članka.“

HAKOM-17:

PRIHVATA SE. VEĆ JE ODGOVORENO POD HAKOM-9.

S obzirom na postojeće nesredeno stanje glede spornog pitanja kako vlasništva, a tako i korištenje sustava DTK, Metronet ovdje predlaže da se u budućem Pravilniku utvrde dva nova članka koji reguliraju:

- pitanje povrata naknada koje su operatori korisnici plaćali i plaćaju infrastrukturnom operateru, u slučaju da se utvrdi da infrastrukturni operater nema pravo naplaćivati naknadu za korištenje DTK
- ustrojavanje jedinstvenog registra DTK od strane HAKOM-a

U tom smislu Metronet predlaže da se u budućem Pravilniku dodaju novi članci 10.a i 10.b, koji bi glasili kako slijedi:

Prava nad infrastrukturom

Članak 10.a

„ U slučaju da se naknadno utvrdi da elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema nepripada infrastrukturnom operateru, odnosno da infrastrukturni operater nije imao pravo naplaćivati naknadu za korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture, operater korisnik zadržava pravo na povrat svih ranije plaćenih naknada temeljem sklopljenih ugovora o korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.“

HAKOM-18:

NE PRIHVATA SE. VEĆ JE ODGOVORENO POD HAKOM-1.

Jedinstveni registar kapaciteta kabelaške kanalizacije infrastrukturnih operatera

Članak 10.b

„(1). Agencija se obvezuje, da kao sektorsko nacionalno regulatorno tijelo, osigura transparentno korištenje sustava kabelaške kanalizacije i posljedično učinkovito i održivo tržišno natjecanje. U tom smislu, Agencija se obvezuje da će najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog izmijenjenog Pravilnika, usvojiti početni jedinstveni registar kapaciteta kabelaške kanalizacije infrastrukturnih operatera.

(2). Agencija se obvezuje da će najkasnije u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, ustrojiti konačni registar kapaciteta kabelaške kanalizacije, te da će isti učiniti dostupnim na svojim web stranicama prema svim zainteresiranim subjektima, odnosno prema svim telekom operaterima.“

(3). Infrastrukturni operater i Agencija jamče za potpunost i točnost podataka u registru kapaciteta kabelaške kanalizacije.“

HAKOM-19:

NE PRIHVATA SE. NIJE RACIONALNO RADITI BAZU KOJA VEĆ POSTOJI U ZAVODU ZA KATASTAR VODOVA. NIJE ISKLJUČENO DA IZRADA REGISTRA BUDE PREDMET ZASEBNOG POSTUPKA.

IV. Zaključno, Metronet naglašava da Pravilnik ne rješava i posebne grupe pitanja poput situacija upravljanja i održavanja sustava DTK, te da isti još uvijek ne omogućava uspostavljanje potpuno transparentnog i nediskriminirajućeg načina korištenja sustava DTK od strane alternativnih operatera.

Dodatno, uz pojedine sporne odredbe Pravilnika (clanci 4, 9, 10., 14 i 15.), Metronet kao posebno sporne odredbe Pravilnika nalazi i u clancima 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (institut prava puta), te clanku 30. istog Zakona (zajedničko korištenje el. kom. infrastrukture), na kojima pociva polazišni sadržaj predmetnog Pravilnika, a kako je naprijed navedeno. Mišljenja smo, kako ce i sadržaj buduceg Pravilnika u praksi otvoriti brojna pitanja i oko tumačenja

nedovoljno jasno koncipiranih zakonskih odredbi, te ce rezultirati i sa novim i dodatnim prijedorima u pogledu korištenja DTK od strane alternativnih operatera.

Uz navedeno, i dalje ostaje u praksi sporno provodenje javnih natjecaja kod korištenja DTK trasa koje su limitirane kapacitetima. Metronet smatra kako ce takvi javni natjecaji još više oduljiti postupak korištenja DTK za alternativne operatore, jer ce infrastrukturni operator kao izravan konkurent svim ostalim alternativnim operaterima, raspisivati i odugovlaciti okoncanje takvih nadmetanja.

U konacnici, za brojne situacije, sadržaj buduceg Pravilnika, a niti prijedlog buduceg Pravilnika nije predvidio nikakve sankcije uslijed nepoštivanja sadržaja i obveza iz Pravilnika za sve titulare i korisnike DTK, cime se još više olakšava pravni i tehnicki položaj infrastrukturnog operatora, a otežava korištenje DTK od strane novih operatera.

Slijedom svega navedenog, Metronet predlaže Naslovu usvajanje predloženih primjedbi.

S poštovanjem

HAKOM-20:

NE PRIHVACA SE. NEMA PRIJEDLOGA.

5. Hrvatski Telekom d.d.

I) Općenito

U prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (u daljnjem tekstu: prijedlog Pravilnika) HAKOM, osim obveza koje su već određene važećim Pravilnikom, nameće još veće obveze infrastrukturnim operatorima. Dosadašnja primjena Pravilnika ukazala je na potrebu mijenjanja nekih odredaba koje predstavljaju velika ograničenja u korištenju postojeće EKI, ali i u poticanju gradnje nove EKI, pa stoga posebno ukazujemo na sljedeće:

1) Važećim Pravilnikom određena je obveza infrastrukturnih operatora da **moraju** operatorima korisnicima omogućiti zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (u daljnjem tekstu: EKI) u svim slučajevima kada postoji razina slobodnog prostora određena odredbama Pravilnika, bez obzira što takva obveza ne proizlazi iz odredaba ZEK-a.

Iz odredaba ZEK-a o zajedničkom korištenju EKI (čl. 30.) ne proizlazi ovlaštenje HAKOM-a da u pogledu sve EKI može odrediti obvezu zajedničkog korištenja, nego se to ovlaštenje odnosi samo na one slučajeve kada je operator korisnik onemogućen u pristupu EKI zbog zahtjeva zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti. Dakle, radi se o razlozima koji ne leže na strani infrastrukturnog operatora nego na strani države, odnosno lokalnih zajednica (JLS/JPRS) koje svojim prostornim planovima ograničavaju daljnju gradnju navedene infrastrukture i povezane opreme na određenim područjima. U tim slučajevima koji su pobrojani u čl. 30. st. 3. ZEK, a kada nema mogućnosti da operator korisnik izgradi vlastitu infrastrukturu, HAKOM bi mogao intervenirati svojom odlukom i to samo u slučaju da postoji slobodan prostor u EKI, a infrastrukturni operator ne želi sklopiti ugovor pa bi se to moglo sukladno načelima općih propisa o obveznim odnosima smatrati šikaniranjem operatora korisnika. Iz navedene zakonske odredbe jasno se vide zakonske granice u kojima se može kretati HAKOM prilikom reguliranja zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, pa ih HAKOM ne može proširivati podzakonskim aktom.

Sukladno čl. 30. st. 1. ZEK-a HAKOM može samo **poticati** zajedničko korištenje EKI, ali ne i nalagati obvezu infrastrukturnom operatoru da, izvan slučajeva navedenih u čl. 30. st. 3. ZEK-a, stvori uvjete operatorima korisnicima za zajedničko korištenje EKI nalažući infrastrukturnom operatoru obveze koje su s njegovog aspekta poslovno i financijski potpuno neopravdane i neracionalne, za koje ne postoji nikakva sigurnost povrata investicije. Budući da se u takvim slučajevima radi o ograničenju vlasništva infrastrukturnog operatora, sukladno ustavnim odredbama takva ograničenja mogu biti propisana samo zakonom, a vlasnik koji je podvrgnut ograničenju vlasništva ima pravo na naknadu za takvo ograničenje svojeg vlasništva.

Osim toga, HAKOM nameće i obveze operatoru korisniku koji prvi zatraži od infrastrukturnog operatora korištenje slobodnog prostora u cijevima kableske kanalizacije, da mora o svome trošku (do refundiranja uloženi sredstava od strane infrastrukturnog operatora) postaviti one kombinacije cijevi malog promjera i mikrocijevi koje omogućavaju *«djelotvorno korištenje slobodnog prostora u izgrađenoj kableskoj kanalizaciji»*. Time se tog operatora korisnika stavlja u neravnopravni položaju u odnosu na ostale operatore korisnike koji će nakon postavljanja kombinacija cijevi zatražiti korištenje neke od tako postavljenih cijevi, jer će njihov trošak prilikom postavljanja kabela biti neusporedivo manji.

Nametanjem takvih obveza podzakonskim aktom infrastrukturnim operatorima i operatorima korisnicima HAKOM ograničava pravo vlasništva, a također ograničava poduzetničke i tržišne slobode. S obzirom da ta ograničenja nisu određena odredbama ZEK-a, time su ta ograničenja i u suprotnosti s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, a u suprotnosti su s i odredbama čl. 48., 49. i 50. Ustava Republike Hrvatske. Naime, ograničenja prava

vlasništva mogu biti određena samo zakonom i vlasnik koji je podvrgnut takvim ograničenjima ima pravo na adekvatnu naknadu. Ta naknada se ne može izjednačiti s naknadom za pristup i zajedničko korištenje EKI koja je za infrastrukturnog operatora također regulirana odlukom HAKOM-a. Dakle, ta naknada morala bi biti posebno iskazana kao naknada za ograničenje vlasništva koje mora trpjeti infrastrukturni operator (obveza davanja slobodnog prostora u cijevima drugim operatorima; obveza trpljenja postavljanja kombinacija cijevi malog promjera i mikrocijevi propisanih Pravilnikom; obveza preuzimanja u vlasništvo postavljenih kombinacija cijevi malog promjera i mikrocijevi; obveza refundiranja troškova koje je imao operator korisnik zbog postavljanja kombinacija cijevi; obveza sređivanja postojećeg stanja u kabelskoj kanalizaciji). Takva ograničenja ne proizlaze iz odredaba ZEK-a o zajedničkom korištenju EKI, pa ih stoga, sukladno ustavnim i zakonskim odredbama, ne bi bilo moguće pobliže odrediti niti podzakonskim propisom, osim u slučajevima zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti.

Nadalje, u Pravilniku se posebno naglašava djelotvorno korištenje slobodnog prostora u kabelskoj kanalizaciji, a da se pri tome ne vodi briga o planskom gospodarenju resursima. Pri tome mislimo na činjenicu da infrastrukturni operator ne može na nekoj trasi rezervirati prostor koji će mu, u skladu s planovima razvoja usluga, trebati u budućem razdoblju. Nemogućnost planiranja daljnjeg razvoja kabelaške kanalizacije, kao jednog od infrastrukturnih elemenata mreže, neprihvatljivo je za bilo kojeg operatora elektroničkih komunikacija. Na ovaj način infrastrukturni operator kao vlasnik infrastrukture i/ili nositelj prava puta izjednačen je u korištenju EKI s operatorima korisnicima što je u potpunosti nelogično i suprotno smislu regulacije. Naime, ako operator koji ulaže u gradnju i održavanje EKI može izgubiti mogućnost korištenja te infrastrukture u budućnosti i to za svoje neophodne potrebe, pitanje je zašto bi snosio taj trošak kada mu je daleko isplativije čekati da netko drugi izgradi kabelašku kanalizaciju (cijevi velikog promjera) sa svim kombinacijama cijevi malog promjera (uključujući i mikrocijevi), a on zatim po vrlo niskim cijenama (koje je odredio regulator svojom odlukom) postavi svoj kabel i koristi tu infrastrukturu dok god ima za to potrebu. Dodatno, infrastrukturni operator snosi troškove naknada prema vlasnicima zemljišta.

Slijedom navedenog, operatori nisu rješenjima koja daje Pravilnik stimulirani graditi vlastitu infrastrukturu jer su troškovi gradnje i održavanja infrastrukture ogromni u odnosu na troškove koje imaju ako koriste slobodni prostor u tuđoj infrastrukturi. Iz Pravilnika proizlazi kao da je cilj infrastrukturnog operatora ulagati u infrastrukturu radi njezinog davanja u najam/zakup drugim operatorima. Jasno je da ako bi to bio cilj, nova infrastruktura se ne bi gradila i u nju se ne bi ulagalo, jer se uložena financijska sredstva ne mogu vratiti iznajmljivanjem/davanjem u zakup niti u vrlo dugom vremenskom razdoblju. Smatramo da je cilj operatora, a što proizlazi iz ZEK-a i regulatornog okvira EU, gradnjom vlastite infrastrukture unaprijediti svoje elektroničke komunikacijske usluge a ne baviti se djelatnošću najma/zakupa infrastrukture.

Stoga i dalje smatramo, kao što smo naveli i u javnoj raspravi koja je bila prije donošenja Pravilnika 2008. godine, da se taj Pravilnik može odnositi samo na slučajeve određene čl. 30. st. 3. ZEK-a. Za ostale slučajeve ne vidimo u ZEK-u mjesta za nametanje infrastrukturnom operatoru obveza kako je predviđeno Pravilnikom. Dakle, svi ostali slučajevi moraju ostati isključivo u domeni ugovornog odnosa između infrastrukturnog operatora i operatora korisnika na dobrovoljnoj osnovi. U tu kategoriju potrebno je uvrstiti i situacije kada operator korisnik, nije predvidio/planirao razvoj svoje infrastrukture u određenom razdoblju, pa zbog toga nije zauzeo u planskim dokumentima određeni koridor/trasu, što rezultira nemogućnošću izgradnje vlastite infrastrukture i povezane opreme (čl. 25. st. 3. ZEK). Ne vidimo razloge da bi infrastrukturni operator, sukladno ZEK-u, morao biti u bilo kakvoj obvezi da, pod prijetnjom donošenja odluke HAKOM-a, iznajmiti/dade u zakup svoju EKI bilo kome tko nije bio ažuran u planiranju svoga razvoja.

Stoga smatramo da proširivanje ovlasti HAKOM-a na slučajeve koji nisu navedeni u ZEK-u i nametanje dodatnih obveza infrastrukturnom operatoru, znači kršenje ZEK-a, općih propisa o vlasništvu, te obveznim odnosima, a isto tako je i negativna poruka operatorima u domeni planiranja gradnje, samoj gradnji i korištenju vlastite infrastrukture, što nije u skladu s čl. 3. ZEK-a (gradnja infrastrukture kao interes RH) i 25. ZEK-a (planiranje gradnje u dokumentima prostornog uređenja), a niti s čl. 5. st. 3. t.3. ZEK-a koji određuje da HAKOM *«promiče tržišno natjecanje u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, i to osobito na način: ...poticanjem djelotvornih ulaganja u infrastrukturu...»*, kao niti s Direktivama EU (poticanje operatora da grade vlastitu infrastrukturu).

Slijedom navedenog, smatramo da iz Pravilnika treba jasno proizlaziti da se odredbe Pravilnika mogu odnositi samo na situacije određene ZEK-om (čl. 30.st.3.), ali ne i šire od toga.

2) Pitanje «sređivanja postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelaške kanalizacije», mora biti sagledano u svjetlu odredaba ZEK-a, ali i općih propisa o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i obveznim odnosima.

Jedan od osnovnih problema u korištenju kabelaške kanalizacije je velika količina neovlašteno uvučenih kabela, što je vrlo često napravljeno na tehnički neprihvatljiv način i protivno pravilima struke. Postupak sređivanja postojećeg stanja koji je uveden Pravilnikom je dugotrajan i od vlasnika kabelaške kanalizacije i kabelaških zdenaca zahtjeva angažiranje velikih ljudskih i materijalnih resursa da bi se utvrdilo tko je neovlašteno uvukao kabele. Potom slijedi dugotrajni postupak pregovaranja oko sklapanja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju EKI, te utvrđivanja datuma od kojeg je operator korisnik dužan plaćati naknadu. Operatori korisnici koji su nelegalno uvukli svoje kabele u kabelašku kanalizaciju ne snose nikakve sankcije za svoje protupravno postupanje, nego dapače, infrastrukturnog operatora se prisiljava na legalizaciju postojećeg stanja.

Prijedlogom Pravilnika čak se određuju i dodatne «pogodnosti» tj. ako neopravdano odbije urediti odnose sukladno odredbama Pravilnika, tek tada će «kazna» za operatora korisnika biti «*obračunavanje najma od datuma kada je infrastrukturni operator prvi puta pokrenuo postupak sređivanja postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelaške kanalizacije*». Najgora kazna za operatora korisnika je izvlačenje kabela, a što će se dogoditi tek ako niti nakon što mu to HAKOM naloži, ne sklopi ugovor s infrastrukturnim operatorom.

Budući da su postupci sređivanja postojećeg stanja mogli biti pokrenuti tek kada je HAKOM donio o tome propise tj. krajem 2008. godine, za ranije razdoblje kada je infrastrukturni operator tražio da se sklopi ugovor i time legalizira nelegalno postavljeni kabel, prema odredbama Pravilnika ne bi se mogla naplatiti naknada za pristup i korištenje kabelaške kanalizacije. Iz toga proizlazi da bi za operatora korisnika koji je nelegalno uvukao svoje kabele u kabelašku kanalizaciju infrastrukturnog operatora, a potom je sklopio ugovor, obveza plaćanja naknade nastala od trenutka sklapanja ugovora.

Također, za operatore korisnike ne postoje nikakve sankcije koje bi ih prisiljavale na sanaciju stanja u kabelaškoj kanalizaciji nastalog pri neovlaštenom ulasku, tj. za njega legalizacijom prestaje odgovornost za devastaciju kabelaške kanalizacije i često puta onemogućavanje infrastrukturnom operatoru i drugim operatorima njezinog korištenja sukladno tehničkim normama i specifikacijama. Slijedom navedenog, zapravo je kažnjen infrastrukturni operator, a ne operator korisnik koji je nelegalno postavio svoje kabele.

Odredbe Pravilnika kojima se nameće obveza legalizacije nelegalno postavljenih kabela, stimuliraju operatore korisnike na nelegalni ulazak u kabelašku kanalizaciju jer će konačni rezultat njihovog nelegalnog ponašanja biti nametnuta obveza infrastrukturnom operatoru da mora takvo stanje prihvatiti i legalizirati ga. Takve odredbe protivne su odredbama ZEK, te općem stvarnopravnom i obveznopravnom uređenju i uvode nove standarde u ponašanje prema onim subjektima koji svjesno krše propise i nelegalno ulaze u tuđu imovinu. Time HAKOM pogoduje nezakonitim radnjama operatora koji su nelegalno ušli u kabelaške zdence i kabelašku kanalizaciju infrastrukturnog operatora i njihovom stjecanju bez pravne osnove što je protivno hrvatskom pravnom poretku.

3) Posebno ističemo da tehnologija mikrocijeve i mikrocijevnih sustava koju uvodi Pravilnik predstavlja drugačiju koncepciju u planiranju, izgradnji i eksploataciji svjetlovodnih pristupnih mreža, nego kakva je do sada zastupljena. Postojeća kabelaška kanalizacija nije planirana ni građena u skladu s tom koncepcijom, pa implementacija mikrocijevnog sustava u istu ne može biti svugdje primjenjiva kako se to nalaže Pravilnikom. Pogotovo to nije moguće na ovom stupnju zauzetosti postojećim bakrenim i svjetlovodnim kabelima.

Nadalje, punjenje kabelaške kanalizacije cijevima manjeg promjera otežava mogućnost sanacije i zamjene postojećih kabela, poglavito bakrenih kabela većeg kapaciteta.

HAKOM-21:

PRIHVACA SE. HAKOM-ovi KOMENTARI ODOSE SE NA OBVEZE INFRASTRUKTURNOG OPERATORA TE SU DANI U SVRHU IZRADE IZMJENE I DOPUNE PRAVILNIKA, NE ULAZEĆI OVOM PRIGODOM U RASPRAVU O PITANJU VLASNIŠTVA NAD ELEKTRONIČKOM KOMUNIKACIJSKOM INFRASTRUKTUROM I POVEZANOM OPREMOM.

U SVEZI S TUMAČENJEM ODREDBI ČLANKA 30. STAVKA 3. ZEK-a PRILAŽEMO MIŠLJENJE MINISTARSTVA MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE RH:

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture

Uprava
elektroničkih komunikacija i pošte
Prisavlje 14, 10 001 Zagreb
Tel: (01) 816 91 10, Fax: (01) 619 66 62

Klasa: 011-01/10-03/94
Urbroj: 530-10-10-2 IU
Zagreb, 29. lipnja 2010.

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I
ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Primljeno:	1.7.2010 9:07:31		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
011-01/10-01/05	-10		
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.	
530-10-7	0	0	

original

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke
komunikacije

n/r: gosp. **Miljenko Krvišek**, predsjednik Vijeća
Jurišićeva 13, 10 000 Zagreb
faks: 4920-227

PREDMET: Objašnjenje odredaba članka 30. Zakona o elektroničkim komunikacijama
("Narodne novine", br. 73/08)
- objašnjenje, dostavlja se -

Poštovani gospodine Krvišek,

Vežano za Vaš dopis (Klasa: 011-01/10-01/05, Urbroj: 376-10/ZM-10-6) od 21. lipnja 2010. godine kojim tražite objašnjenje odredaba članka 30. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Zakon) u svezi zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture, a u odnosu na zaprimljene komentare operatora na Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme ("Narodne novine", br. 154/08) Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture očituje se kako slijedi:

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) u obavljanju poslova propisanih Zakonom obvezna je poduzimati sve primjerene mjere, poštujući načelo razmjernosti, kako bi ostvarila regulatorna načela i ciljeve utvrđene stavkom 3., 4. i 5. članka 5. Zakona, te promicati tržišno natjecanje u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na način da sprječava narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja te potiče djelotvorna ulaganja u infrastrukturu.

Člankom 12. Zakona propisana je nadležnost HAKOM-a koja između ostalog uključuje *utvrđivanje obveza infrastrukturnim operatorima i rješavanje sporova u vezi s ostvarivanjem prava puta i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.*

Vežano za zahtjev za objašnjenjem članka 30. stavka 3. Zakona o zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme smatramo da je predmetnu odredbu potrebno sagledati u kontekstu s ostalim odredbama članka 30. Zakona, a ne izdvojeno.

Stavkom 1. članka 30. Zakona propisana je obveza HAKOM-a da djeluje *na način da potiče zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti, a u svrhu ostvarivanja regulatornih načela i ciljeva iz članka 5. Zakona.* Stoga navedena odredba obvezuje HAKOM da spriječi neracionalno korištenje te pretjeranu i nepotrebnu izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Nadalje, stavkom 2. članka 30. Zakona propisano je *da infrastrukturni operator mora omogućiti operatoru korisniku, uz naknadu i na temelju sklopljenog ugovora, pristup i zajedničko korištenje svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti pristupa i zajedničkog korištenja, utvrđeni pravilnikom iz stavka 12. ovoga članka.*

Stavkom 3. članka 30. Zakona utvrđeno je da *ako je operator korisnik onemogućen u pristupu elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi zbog zahtjeva zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti, Agencija može donijeti odluku kojom infrastrukturnog operatora obvezuje da operatoru korisniku omogući pristup i zajedničko korištenje njegove elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.*

Iz navedenog proizlazi da HAKOM ima i ovlast i obvezu da, u slučaju kada je operator korisnik onemogućen u pristupu elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi, a kada su ispunjeni uvjeti pristupa i zajedničkog korištenja utvrđeni Pravilnikom o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, odredi obvezu infrastrukturnom operatoru da operatoru korisniku omogući pristup i zajedničko korištenje njegove elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

Primjedbu operatora da *iz članka 30. Zakona ne proizlazi ovlaštenje HAKOM-a da u pogledu sve elektroničke komunikacijske infrastrukture može odrediti obvezu zajedničkog korištenja, nego da se to ovlaštenje odnosi samo na one slučajeve kada je operator korisnik onemogućen u pristupu elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi zbog zahtjeva zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti smatramo neutemeljenom* iz razloga što bi ovakvo tumačenje odredbe članka 30. stavka 3. dovelo do situacije u kojoj bi novi operatori imali pravo korištenja izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture samo u slučajevima kada nemaju mogućnosti uz već izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu graditi vlastitu, što je u suprotnosti s namjerom zakonodavca i smislom cjeline odredaba Zakona.

Zaključno, HAKOM u skladu s odredbama Zakona ima ovlast donijeti odluku kojom infrastrukturnog operatora obvezuje da operatoru korisniku omogući pristup i zajedničko korištenje njegove elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, pri čemu je ovakvo postupanje pravilo, a ne iznimka.

S poštovanjem,

Krešo Antonović, dipl.ing.el.

Dostaviti naslovu: - telefaksom i povratnicom

II) Posebni komentari na pojedine odredbe prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika

Članak 2.

U čl. 2. umjesto riječi «dodaje se novi stavak 2.» trebalo bi stajati «dodaje se nova točka 2.»

HAKOM-22:

PRIHVATA SE.

Članak 3.

U čl. 3. umjesto riječi «dosadašnji stavci 2.,...postaju stavci...» trebalo bi stajati «dosadašnje točke...postaju točke...».

HAKOM-23:

PRIHVATA SE.

Članak 6.

Odredbu čl.6. kojom se mijenja čl. 9. st. 5. smatramo neprihvatljivom te ju se predlaže brisati.

Obrazloženje

ZEK u čl. 30. st. 12. određuje da HAKOM pobliže svojim pravilnikom određuje «*temeljne sastavnice ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme*».

Način na koji će infrastrukturni operator naknaditi troškove operatoru korisniku prelazi okvire određene čl. 30. st. 12. ZEK-a jer se takve odrednice ne mogu smatrati temeljnim sastavnicama ugovora (bitnim elementima ugovora), nego se time zadire u slobodu ugovaranja, te se ograničava pravo vlasništva, a također se ograničava poduzetničke i tržišne slobode, što su ustavom zaštićene vrijednosti. Pravilnikom se određuju modaliteti plaćanja tako da se nalaže refundiranje iznosa «*na način da za taj iznos umanju račun za najam po drugim ugovorima za zajedničko korištenje kabelske kanalizacije*», te ako se «*cjelokupni iznos ne može refundirati od najma za tekuću godinu, preostali iznos će se refundirati od sljedećeg računa i tako sve do konačnog refundiranja ukupnog troška*».

Dakle, iz navedenog je vidljivo da se radi o prisilnoj kompenzaciji, te da su time ograničeni u slobodi ugovaranja i infrastrukturni operator, kao vlasnik kabelske kanalizacije, ali i operator korisnik. Prisilna kompenzacija može biti određena samo zakonom, a nikako ne podzakonskim propisom.

Stoga smatramo da HAKOM može propisati samo bitne elemente ugovora, ali ne i modalitete plaćanja, pa se predlaže brisanje ove odredbe u cijelosti, čime bi se na sve što ugovorne strane ne uredi drugačije primijenile odredbe Zakona o obveznim odnosima.

HAKOM-24:

NE PRIHVATA SE. PRIHVANJEM OVAKVOG PRIJEDLOGA POTPUNO BI SE ZAUSTAVIO PROCES OTVARANJA TRŽIŠTA U DIJELU PRAVA NA ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE IZGRAĐENE EKI. NAIME, U TOM BI SE SLUČAJU ONEMOGUĆILO OK DA PROŠIRI ILI DOGRADI EKI U SVRHU STVARANJA SLOBODNOG PROSTORA, A ŠTO BI ZA POSLJEDICU IMALO NEMOGUĆNOST KORIŠTENJA IZGRAĐENE EKI OD STRANE OK I, NASTAVNO TOME, POTPUNO ZATVARANJE TRŽIŠTA ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA.

Članak 7.

Sređivanje postojećeg stanja kabela uvučenih bez prethodnog zaključenja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelske kanalizacije

Stavak 1.

U st. 1. predlažemo da se briše druga rečenica, te da st. 1. glasi:

«*Agencija potiče zakonito zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, te sprječava ugrožavanje sigurnosti uporabe elektroničke komunikacijske mreže, cjelovitosti mreže i međusobnog djelovanja elektroničkih komunikacijskih usluga. U tu svrhu, ovim člankom propisuje se postupak sređivanja postojećeg stanja kabela uvučenih najkasnije do 31.12.2008. godine bez prethodnog sklapanja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelske kanalizacije. Svi kabeli uvučeni nakon tog datuma bez prethodnog sklapanja ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju kabelske kanalizacije ne mogu biti predmet sređivanja postojećeg stanja, nego se na njih primjenjuju odredbe Pravilnika o uvjetima korištenja izgrađene kabelske kanalizacije (čl. 4. do 9.), te će isti, ako nisu postavljeni u skladu tim odredbama, o čemu će uz suglasnost infrastrukturnog operatora odlučiti nadzornik Agencije, biti izvučeni iz kabelske kanalizacije o trošku operatora korisnika, odnosno drugog subjekta koji ih je postavio. Operator korisnik, odnosno drugi subjekt koji je bez sklopljenog ugovora s infrastrukturnim operatorom uvukao svoje kabele u kabelsku kanalizaciju, snosit će sukladno općim propisima i sve troškove koje je imao infrastrukturni operator radi utvrđivanja kome pripadaju kabeli, nastalu materijalnu štetu, kao i štetu što infrastrukturni operator nije za to vrijeme tako zauzeti prostor u kabelskoj kanalizaciji mogao koristiti za vlastite potrebe ili ga dati temeljem ugovora na zajedničko korištenje drugim operatorima korisnicima ili trećima.*»

Obrazloženje

Budući da je HAKOM-u prijavljeno više slučajeva nelegalnog uvlačenja kabela u kabelsku kanalizaciju nakon stupanja na snagu Pravilnika 2008. godine, pri čemu ne samo da nisu poštovane odredbe o prethodnom sklapanju ugovora, nego uopće nisu poštovane niti odredbe Pravilnika koje se odnose na obvezu postupanja po tehničkom rješenju i uvlačenje propisanih kombinacija cijevi malog promjera i mikrocijevi, smatramo da je potrebno izrijekom navesti da se odredbe Pravilnika o sređivanju postojećeg stanja ne odnose na slučajeve koji su nastali nakon stupanja Pravilnika na snagu 2008. godine. U protivnom dogodit će se da operatori korisnici i dalje neće poštovati odredbe Pravilnika i nelegalno će uvlačiti svoje kabele, a infrastrukturni operatori bit će obvezni legalizirati njihove nezakonite radnje. S obzirom da je HAKOM naveo da «*potiče zakonito zajedničko korištenje*» EKI, sve što je nastalo nakon stupanja na snagu Pravilnika ne može i ne smije biti predmet sređivanja postojećeg stanja. Sama sintagma «*postojeće stanje*» znači da je to ono stanje koje je postojalo u trenutku stupanja Pravilnika na snagu 2008. godine. Sve nakon toga više nije «*postojeće stanje*», nego se radi o uvlačenjima kabela koja moraju biti u skladu s Pravilnikom. Stoga, onaj koji ne poštuje odredbe ZEK-a i Pravilnika, postupa protuzakonito i takvo njegovo ponašanje ne može biti predmet legalizacije, nego mora biti adekvatno sankcionirano, radi odvratanja tog operatora korisnika, ali i drugih od takvih radnji.

Također, nelegalnim uvlačenjem kabela bitno se smanjuje razina slobodnog prostora u kabelskoj kanalizaciji na štetu infrastrukturnog operatora i onih operatora korisnika koji uvlače kabele temeljem ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju EKI. Zbog toga bi pravilno rješenje trebalo biti da se nelegalno i nepropisno uvučene kabele nakon stupanja Pravilnika na snagu tj. 31.12.2008. godine smatra kabelima koje se izvlači iz kabelske kanalizacije bez provođenja postupka sređivanja postojećeg stanja. U suprotnom, odredbe Pravilnika o sređivanju postojećeg stanja idu na štetu onih koji su legalno postavljali kabele.

Ako se ne uvažave navedene činjenice, onda ovaj Pravilnik važi samo za infrastrukturne operatore i one operatore koji su legalno uvukli svoje kabele, ali ne i za operatore korisnike koji postupaju nezakonito, pa time ovaj Pravilnik postaje bespredmetan.

Budući da su značajni troškovi koje ima infrastrukturni operator radi izvida, izrade tehničke dokumentacije i drugi troškovi nastali zbog nelegalnog uvlačenja kabela, smatramo da takve troškove mora snositi onaj koji ih je svojim nezakonitim radnjama prouzročio te da ih sukladno općim propisima mora i naknaditi infrastrukturnom operatoru.

HAKOM-25:

NE PRIHVATA SE. TEŠKO JE, ILI NEMOGUĆE, UTVRDITI DATUM KADA JE KABEL UVUČEN. NIJE MOGUĆE NITI TVRDITI DA JE KABEL NELEGALNO UVUČEN. NAIME, POSTOJE UGOVORI KOJE SU OK SKLAPALI S NPR. ZAGREBAČKIM DIGITALNIM GRADOM KOJI SE TAKOĐER DEKLARIRA KAO IO. OSTAJE PITANJE JE LI NELEGALNO BILO KORIŠTENJE KK AKO JE IO, ODNOSNO HT, NEOPRAVDANO IZDAO NEGATIVNO TEHNIČKO RJEŠENJE, NEGIRAJUĆI TAKO DA POSTOJI SLOBODAN PROSTOR KOJEGA JE ZAPRAVO BILO?

ZBOG SVEGA TOGA HAKOM JE MIŠLJENJA DA STANJE KOJE JE NASTALO PRIJE DONOŠENJA PRAVILNIKA TREBA PRIHVATITI TAKO KAKO JE, OSIM U SLUČAJEVIMA KAD SE UTVRDI DA JE NEŠTO NAPRAVLJENO NA TAKAV NAČIN DA UGROŽAVA SIGURNOST LJUDI, IMOVINE I TELEKOMUNIKACIJSKG PROMETA.

Stavak 2.

Stavak 2. je prihvatljiv samo pod uvjetom da se odnosi na stanje koje je nastalo prije 31.12. 2008. godine tj. ako se prihvati predloženi stavak 1.

Budući da je došlo do promjena Zakona o javnim cestama (NN 153/09), pa sada postoje i upravitelji javnih cesta koje su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu RH, predlažemo da sintagma «*upravitelj općeg dobra*» glasi: «*upravitelj općeg ili javnog dobra*».

Također predlažemo da se sintagma «*prethodno ishodio potvrdu o pravu puta*» zamijeni sintagmom «*stekao pravo puta sukladno odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama*».

Obrazloženje

Infrastrukturni operator stekao je pravo puta sukladno čl. 27. ZEK u trenutku kada je dobio suglasnost upravitelja općeg dobra, odnosno vlasnika nekretnine, a potvrda o pravu puta samo je akt deklaratorne naravi. Također, ispunjenjem zakonskih pretpostavki iz čl. 28. st. 1. infrastrukturni operator stekao je pravo puta u trenutku stupanja na snagu ZEK, a ne u trenutku ishoda potvrde o pravu puta kao deklaratornog akta.

HAKOM-26:

NE PRIHVATA SE. OBJAŠNJENO U HAKOM-25.

Stavak 5.

Predlažemo brisati stavak 5. u cijelosti.

Obrazloženje

Operatoru korisniku koji je nelegalno uvukao svoje kabele u kabelsku kanalizaciju infrastrukturnog operatora, pogodovalo bi se ako bi on trebao platiti najam slobodnog prostora u cijevima od trenutka kada ga je infrastrukturni operator prvi puta pozvao na sređivanje postojećeg stanja kabela. Postupak sređivanja postojećeg stanja utvrđen je od strane HAKOM-a tek 2008. godine, pa iz ovakve odredbe pravilnika proizlazi da za sve ranije razdoblje kada je operator korisnik bio pozvan od strane infrastrukturnog operatora na sklapanje ugovora i plaćanje najma/zakupa, infrastrukturni operator neće moći naplatiti korištenje svoje EKI. Ovakvo rješenje nije kazna za operatora korisnika nego je to kazna za infrastrukturnog operatora koji se primjenom ovakve odredbe Pravilnika ne bi mogao pozvati na opće propise i naplatiti stečeno bez pravne osnove, kao i nastalu štetu. Stoga predlažemo da se navedeno uredi na način kako smo predložili u st. 1. ovog članka tj. legalizirati se može samo one kabele koji su postavljeni do 31.12. 2008. godine i u to uz plaćanje naknade od trenutka kada su kabele uvučeni, te plaćanja troškova koje je imao infrastrukturni operator zbog provođenja postupka sređivanja postojećeg stanja, kao i štete koju je pretrpio.

HAKOM-27:

NE PRIHVATA SE. OBJAŠNJENO U HAKOM-25.

Stavak 6.

U st. 6. predlažemo brisati točke g), h) jer su to podaci koji su poslovna tajna i nisu relevantni za vođenje postupka sređivanja postojećeg stanja nelegalno uvučenih kabela (s napomenom da sve to može odnositi na kabele koji su uvučeni do stupanja na snagu Pravilnika 2008. godine.

HAKOM-28:

PRIHVATA SE.

Stavak 7.

Predlažemo brisati u cijelosti jer se radi o podacima koji su poslovna tajna i nisu relevantni za sređivanja postojećeg stanja nelegalno uvučenih kabela.

HAKOM-29:

PRIHVATA SE.

Stavak 8.

Predlažemo iza teksta: «Agencija će temeljem zahtjeva iz stavka (4) ovog članka» dodati sljedeće riječi: « u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva infrastrukturnog operatora».

HAKOM-30:

PRIHVATA SE.

Stavak 9 i stavak 10.

Predlažemo brisanje navedenih stavaka jer ne vidimo svrhu dostave kompletne dokumentacije HAKOM-u.

HAKOM-31:

NE PRIHVATA SE. OBJEDINJENI PODACI SU POTREBNI HAKOM-U.

Stavak 11.

Predlažemo ispred teksta: «Po završetku postupka» staviti sljedeće riječi: «U roku od 15 dana».

HAKOM-32:

NE PRIHVATA SE. NIJE NUŽNO DEFINIRATI ROK.

Stavak 12.

Predlažemo da se stavak 12. izmijeni tako da glasi:

«Ako i nakon provedenog postupka, sukladno odredbama ovog članka, ostanu kabeli za koje nije prepoznat vlasnik i funkcionalnost, infrastrukturni operator predmetne trase ima pravo izvući navedene kabele najranije 30 dana od datuma završetka postupka prema stavku 11. ovog članka.»

Obrazloženje

Postupak sređivanja postojećeg stanja trebao bi rezultirati utvrđivanjem tko sve ima kabele u kabelskoj kanalizaciji i funkcionalnošću tih kabela. Zbog toga nije potrebno ponovo tražiti stručni nadzor da bi se «*opetovano prepoznavalo vlasništvo i funkcionalnost kabela*». Smatramo da svaki onaj kabel za kojega nije utvrđeno čije je, treba smatrati nekorištenim kabelom kojeg se može izvući iz kabelske kanalizacije. U protivnom postupak se odugovlači na štetu infrastrukturnog operatora.

HAKOM-33:

NE PRIHVATA SE. DOVOLJNO JE PROGLASITI KABEL 'NEKORIŠTENIM', ALI PRIJE IZVLAČENJA BI SVAKAKO TREBALO SIGURNO PROVJERITI POSTOJI LI IPAK KOJI KRAJNI KORISNIK NA ISTOM.

Stavak 13.

Predlažemo sljedeći tekst:

«*Ako su poznati vlasnik i funkcionalnost kabela, a vlasnik kabela odbije sklopiti ugovor s infrastrukturnim operatorom, Agencija će, u roku od 15 dana od zaprimanja obavijesti od infrastrukturnog operatora o nesklapanju ugovora s operatorom korisnikom, obavijestiti krajnje korisnike na tom kabelu o nužnosti migracije nekom drugom operatoru u roku od 30 dana od datuma obavijesti Agencije.*»

HAKOM-34:

NE PRIHVATA SE. TO BI ZNAČILO PREBACIVANJE PROBLEMA KRANJEM KORISNIKU.

Stavak 14.

Iz navedenog stavka nije jasno koji su to troškovi postupka koji će biti određeni sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku. Svi troškovi koje ima infrastrukturni operator a odnose se na utvrđivanje čiji su kabeli, pozivanje operatora na sklapanje ugovora, pripremanje dokumentacije, šteta koju trpi zbog nelegalno i nepropisno uvučenih kabela, te troškovi postupka kojeg vodi HAKOM moraju teretiti onoga tko je doveo do takvog stanja, a ne infrastrukturnog operatora kao vlasnika kabelske kanalizacije.

Stavak 15.

Stavak 15. je suvišan jer smatramo da samo infrastrukturni operator kao vlasnik infrastrukture može pokrenuti postupak sređivanja stanja. Međutim, operator korisnik, kao i svaka pravna ili fizička osoba koja je uvukla kabel bez prethodno sklopljenog ugovora mora se obratiti infrastrukturnom operatoru radi sklapanja ugovora.

Još jednom naglašavamo da se postupak sređivanja može odnositi samo na one kabele koji su uvučeni prije stupanja Pravilnika na snagu krajem 2008. godine. Ako bi HAKOM ostavio mogućnost šire primjene odredaba o sređivanju postojećeg stanja tj. ako netko u budućnosti (nakon 2008. godine) uvuče kabel u tuđu kabelsku kanalizaciju, pa tvrdi da je postavio svoj kabel ranije, a HAKOM to legalizira u postupku sređivanja postojećeg stanja, tada se nikada neće stati na kraj nelegalnom uvlačenju kabela. U tom slučaju primjena ovog Pravilnika postat će potpuno besmislena.

Mišljenja smo da bi HAKOM morao poduzeti mjere protiv svakog operatora koji je nakon stupanja na snagu ZEK-a, a pogotovo nakon stupanja na snagu Pravilnika 2008. godine, bez valjane pravne osnove uvlačio, odnosno koji će uvlačiti svoje kabele u tuđu kabelsku kanalizaciju, a što bi moralo biti vidljivo u odredbama ovog Pravilnika o sređivanju postojećeg stanja.

Iako je Pravilnik u praksi gotovo godinu i pol dana, negativna praksa nelegalnih ulazaka u kabelske zdence i kabelsku kanalizaciju se nastavila. Slučajevi koji su otkriveni prijavljivani su HAKOM-u s dokumentacijom koja ukazuje kada se nelegalni ulazak dogodio (policijski zapisnici), međutim HAKOM nije do sada poduzeo mjere niti protiv jednog operatora korisnika koji se tako ponašao, iako je u članku 9. stavku 16. važećeg Pravilnika jasno propisano da će se svako neovlašteno uvlačenje kabela u kabelsku kanalizaciju smatrati ugrožavanjem sigurnosti uporabe elektroničke komunikacijske mreže te će biti kažnjivo sukladno ZEK-u. Naprotiv, HAKOM je takve operatore upućivao da sklope ugovor s infrastrukturnim operatorom čime se i dalje pogoduje nezakonitim radnjama operatora korisnika, a infrastrukturnog operatora se prisiljava na sklapanje ugovora kojim bi se takvo stanje legaliziralo.

HAKOM-35:

NE PRIHVATA SE. NEMA PRIJEDLOGA.

III) Prijedlog izmjena i dopuna odredaba Pravilnika koje smatramo da bi trebalo unijeti u Pravilnik osim već navedenog pod točkama I. i II.

U čl. 1. st. 4. važećeg Pravilnika predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«Odredbe ovog pravilnika se moraju primjenjivati kao temeljni zahtjevi za elektroničku komunikacijsku mrežu i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu prigodom planiranja, projektiranja, proizvodnje, gradnje, održavanja i upotrebljavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme kojoj se mora omogućiti pristup i zajedničko korištenje temeljem čl. 30. st. 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama.»

HAKOM-36:

NE PRIHVATA SE. POGRJEŠNO TUMAČENJE ODREDBA ZEK-A.

U čl. 4. st. 2. iza druge rečenice predlažemo dodati rečenicu:

«Ako infrastrukturni operator ima izrađenu projektnu dokumentaciju i odobren budžet u tekućoj godini ili mu je projektna dokumentacija dostavljena od operatora korisnika, ili su radovi po tim projektima u tijeku, prostor u cijevima koji je planiran za polaganje kabela po tim projektima smatra se zauzetim.»

Obrazloženje

Navedenu izmjenu smatramo nužnom da bi se moglo planirati korištenje EKI barem u okviru jedne poslovne godine. U protivnom infrastrukturni operator nema mogućnosti zadržati slobodni prostor u cijevima za svoje potrebe ili za potrebe operatora korisnika koji su već postavili zahtjev za zajedničko korištenje EKI.

HAKOM-37:

NE PRIHVATA SE. NIJE U SKLADU S ODREDBAMA ZEK-A.

U čl. 4. st. 3. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(3) Neophodni servisni prostor za održavanje postojećih kapaciteta je slobodni prostor koji je dostatan za uvlačenje kabela 50% većeg promjera od kabela najvećeg promjera korištenog na razmatranom dijelu kabelaške kanalizacije.»

HAKOM-38:

NE PRIHVATA SE. DOVOLJNO JE ONAKO KAKO JE VEĆ OPISANO U PRAVILNIKU.

U čl. 4. st. 12. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(12) Nije dopušteno izravno uvlačenje svjetlovodnog kabela kapaciteta manjeg od 96 niti u cijev velikog promjera, već se prethodno mora instalirati zaštitna cijev malog promjera ili mikrocijev ako operator koristi tehnologiju mikrokabela. Svaki takav kabel se mora nalaziti u svojoj cijevi ili mikrocijevi. Time se postiže maksimalna fleksibilnost u sustavu, glede održavanja i zaštite instaliranih kabela. Izuzetak od ovog pravila mogu biti kabeli uvučeni prije stupanja na snagu ovog pravilnika tj. do 31.12.2008. godine.»

HAKOM-39:

NE PRIHVATA SE. DOVOLJNO JE ONAKO KAKO JE VEĆ OPISANO U PRAVILNIKU.

U čl. 4. st. 13. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(13) Postojeći slobodan prostor u cijevima velikog promjera treba koristiti tako da se isti popunjava sa cijevima malog promjera, istog ili različitih promjera koje mogu, ali i ne moraju biti istovremeno uvučene u cijev velikog promjera. Dopušteno je korištenje sljedećih cijevi malog promjera: PE20, PE25, PE32 i PE40.»

HAKOM-40:

NE PRIHVATA SE. NIJE MOGUĆE OPTIMALNO ISKORISTITI SLOBODAN PROSTOR AKO SE CIJEVI MALOG PROMJERA NE UVLAČE ISTOVREMENO. BROJ CIJEVI U KOMBINACIJI KOJE SE ISTOVREMENO UVLAČE, SIGURNO JE VEĆI, NEGO DA SE SVAKA CIJEV UVLAČI POSEBNO.

U čl. 4. st. 15. predlažemo iza riječi: «cijev velikog promjera» dodati riječi: «110 mm».

U tablici 2, red. br. 4. pod kombinacija cijevi s kojom se popunjava slobodni prostor predlažemo da se oznake «PE20 +2xPE16/12», zamijene oznakama «PE20 +2xMC16/12».

HAKOM-41:

PRIHVACA SE.

U čl. 4. st. 16. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(16) Ako je cijev velikog promjera zauzeta s dva ili više kabela, a u sustavu kableske kanalizacije ne postoji prikladniji slobodni prostor za korištenje, tada se slobodni prostor za uvlačenje optičkih kabela kapaciteta manjeg od 96 niti, iskorištava uvlačenjem jedne ili najviše dvije cijevi malog promjera ili većeg broja mikrocijevi veličine koja omogućuje maksimalno iskorištavanje slobodnog prostora.»

HAKOM-42:

NE PRIHVACA SE. HAKOM SMATRA DA JE ODREDBA PRAVILNIKA DOBRA. NIJE JASAN PRIJEDLOG.

U čl. 4. st. 17. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(17) U slobodni prostor koji je obuhvaćen tehničkim rješenjem ako postoje zahtjevi i drugih operatora uvlače se istovremeno predviđene kombinacije cijevi radi djelotvornog korištenja raspoloživog prostora. Operatori za koje je izrađeno tehničko rješenje su u obvezi u cijelosti snositi troškove realizacije tehničkog rješenja (izvlačenje nekorištenog kabela, uvlačenje cijevi, popravak ili proširenja kableske kanalizacije i slično), a međusobni obračun tih troškova i cijene zajedničkog korištenja određene su ugovorom iz članka 9. ovog pravilnika, između infrastrukturnog operatora i operatora korisnika.»

HAKOM-43:

NE PRIHVACA SE. OK BI TREBAO ČEKATI DOK DOVOLJAN BROJ DRUGIH OK POKAŽE INTERES ZA PREDMETNU TRASU PA DA TEK TADA OSTVARI SVOJU POTREBU.

U čl. 4. st. ~~13.~~ 20. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(20) Slobodni prostor u cijevima malog promjera višestruko se koristiti na način da se isti popunjava s jednom ili više mikrocijevi odgovarajućeg promjera.

Iznimno u postojećim priključcima za stambene i/ili poslovne građevine izvedenim s jednom cijevi malog promjera dozvoljeno je uz već postojeći kabel uvući i dodatni kabel.»

HAKOM-44:

PRIHVACA SE. DODAJE SE REČENICA: Iznimno u postojećim priključcima za stambene i/ili poslovne građevine izvedenim s jednom cijevi malog promjera dozvoljeno je, uz već postojeći kabel, uvući i dodatni kabel. IZA PRVE REČENICE, KAKO JE PREDLOŽENO.

U čl. 4. st. 23. predlažemo izmijeniti tako da glasi:

«(23) Ako na djelu trase izgrađene kableske kanalizacije postoji samo jedna cijev promjera 50 mm ili 40 mm, (PE50 ili PE 40), te ako se u njoj već nalazi kabel, smatra se da na tom dijelu nema slobodnog prostora, pa se za svako polaganje dodatnog kabela operatora korisnika može proširiti kablesku kanalizaciju u skladu s tehničkim rješenjem.»

HAKOM-45:

PRIHVACA SE

U čl. 4. predlažemo dodati novi stavak 24. koji glasi:

«(24) U slučaju kad je trasa kableske kanalizacije izgrađena s dvije cijevi promjera 50 mm ili 40 mm (2xPE50 ili 2xPE40), a u jednoj se nalazi kabel, dok je druga cijev prazna, mora biti u svakom trenutku omogućena nesmetana zamjena postojećeg kabela odgovarajućim kabelom najmanje istog promjera koristeći za to predviđenu drugu praznu cijev u skladu s člankom 4. stavak 3. ovog Pravilnika.»

HAKOM-46:

PRIHVACA SE. AKO TO ZNAČI DA SE PRIJE POPUNJAVA CIJEV U KOJOJ JE VEĆ NEKI KABEL.

U čl. 5. st. 2. riječi «radnog pritiska 600 kPas (6 bara)», zamjenjuju se riječima: «radnog pritiska 1000 kPas (10 bara)».

HAKOM-47:

PRIHVACA SE.

U čl. 7. st. 7. tablica br. 9 mijenja se i glasi:

<i>«Tablica 9 Kapacitet kabela**</i>	<i>Vanjski promjer kabela (mm)</i>	<i>Tip cijevi (max. vanjski promjer u mm)</i>
<i>do 24 niti</i>	<i>≤8,0</i>	<i>MC 16/12* (16) / PE 20 (20)</i>
<i>od 24 do 48 niti</i>	<i>≤11,5</i>	<i>PE 25 (25)</i>
<i>od 48 do 96 niti</i>	<i>≤13,5</i>	<i>PE 32 (32)</i>

MC=mikrocijev

***Kapacitet kabela – dane su orijentacijske vrijednosti za definirani promjer»*

HAKOM-48:

NE PRIHVACA SE. TABLICA DANA U PRAVILNIKU JE KOREKTNIJA.

U čl. 7. st. 8. u tablici broj 10. iza riječi: «Kapacitet mikrokabela», dodaju se dvije zvjezdice «**», a u objašnjenju tablice pod «**» upisuje se pojašnjenje: «**Kapacitet mikrokabela – dane su orijentacijske vrijednosti za definirani promjer».

HAKOM-49:

PRIHVACA SE.

U čl. 8. predložemo brisanje st. 4.

HAKOM-50:

PRIHVACA SE.

U čl. 8. dodaje se novi stavak koji glasi:

«Svi uvučeni kabele i cijevi malog promjera koji su ranije uvučeni ili se uvlače po tehničkim rješenjima moraju biti dokumentirani a dokumentacija predana infrastrukturnom operatoru u obliku (formatu) koji će definirati infrastrukturni operator kako bi se ista uz što manji trošak priključila postojećoj dokumentaciji o predmetnoj EKI koju vodi infrastrukturni operator.»

Obrazloženje

Ovo je potrebno radi efikasnijeg upravljanja (gospodarenja) sa postojećom EKI, a nedostavljanje podataka o promjenama u EKI koju naprave operatori korisnici ili drugi korisnici trebalo bi sankcionirati sukladno odredbama ZEK.

HAKOM-51:

NE PRIHVACA SE. FORMAT (OBLIK) ZA RAZMJENU PODATAKA HAKOM ĆE NAKNADNO ODREDITI.

U čl. 9. st. 2. brojku predložemo brojkom: «15», zamijeniti brojkom: «30», a u st. 3. brojkom: «30», zamijeniti brojkom: «45».

HAKOM-52:

NE PRIHVAĆA SE. ROKOVI U PRAVILNIKU SU PRIMJERENI I REALNI, UZ NAPOMENU DA OK PREDLAŽU SKRAĆIVANJE ISTIH.

U čl. 9. st. 4. točku h) predlažemo da glasi: «procjena troškova».

HAKOM-53:

NE PRIHVAĆA SE. TROŠKOVI SE NE PROCJENJUJU VEĆ SU TOČNO ODREĐENI TROŠKOVNIKOM..

U čl. 9. st. 5. predlažemo brisati.

HAKOM-54:

NE PRIHVAĆA SE. VEĆ JE OBJAŠNJENO U HAKOM-22.

U čl. 9. dosadašnji st. 6. postaje st. 5. i predlažemo da glasi:

«(5)Troškovi izrade tehničkog rješenja, materijala, radova, stručnog nadzora i ostalog potrebnog za instalaciju kabela operatora korisnika po tehničkom rješenju snosi operator korisnik.»

HAKOM-55:

NE PRIHVAĆA SE. VEĆ JE OBJAŠNJENO U PRETHODNIM ODGOVORIMA.

U čl. 9. dosadašnji st. 7. postaje st. 6.

U čl. 9. predlažemo brisanje st. 8. i st. 9.

U čl. 9. dosadašnji st. 10. postaje st. 7. i glasi:

«(7) Tehničko rješenje, prihvaćeno od strane infrastrukturnog operatora i operatora korisnika, mora sadržavati i popunjeni troškovnik materijala i radova iz stavaka 4. točka g. ovog članka po načelu «ključ u ruke», s tržišno uvjetovanim cijenama (jediničnim i ukupnom).»

Obrazloženje

Dosadašnja praksa primjene Pravilnika ukazala je na nužnost promjene gore navedenih odredaba Pravilnika, pa stoga smatramo da treba ih treba prilagoditi realnim mogućnostima

HAKOM-56:

NE PRIHVAĆA SE. NIJE JASNO NA KOJI SE NAČIN DOLAZI DO CIJENA RADOVA KOJI ĆE BITI PREDMET REFUNDIRANJA.